OZNÁMENIA O STRATEGICKOM DOKUMENTE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov.

Obec Veľký Šariš

2. Identifikačné číslo.

IČO: 00327972

3. Adresa sídla.

Mestský úrad
Námestie sv. Jakuba 1
082 21 Veľký Šariš

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Primátor: JUDr. Viliam Kall
Adresa: Mestský úrad
Námestie sv. Jakuba 1
082 21 Veľký Šariš

Tel: 051 / 321 41 11; 776 23 00

Email: info@velkysaris.sk podatelna@velkysaris.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.

Primátor: JUDr. Viliam Kall
Adresa: Mestský úrad
Námestie sv. Jakuba 1
082 21 Veľký Šariš

Tel: 051 / 321 41 11; 776 23 00

Email: info@velkysaris.sk podatelna@velkysaris.sk

Miesto na kon.: Mestský úrad
Námestie sv. Jakuba 1
082 21 Veľký Šariš

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Veľký Šariš 2025 – 2034 (aktualizácia)

2. Charakter.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mesta Veľký Šariš " s výhľadom do roku 2034 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja mesta. Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mesta Veľký Šariš sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Veľký Šariš, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol aktualizovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života mesta. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

3. Hlavné ciele.

Formulácia a návrh stratégie

Rozvojová stratégia mesta je strednodobou stratégiou rozvoja, definovaná prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré spoločne tvoria rámec strategického rozvoja mesta Veľký Šariš . V rámci rozvojovej stratégie je definovaný i tzv. prierezový špecifický cieľ, ktorý presahuje jednotlivé špecifické ciele a tvorí ich synergiu.

Hlavný cieľ

Hlavný cieľ PHRSR Veľký Šariš, ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov ((v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na komplexné a integrované využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne Veľkého Šariša s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj podohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne

využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto **Veľký Šariš** nasledovný hlavný cieľ:

Hlavný cieľ

„„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Veľký Šariš, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do výrobnej sféry potravinárskeho priemyslu, poľnohospodárstva, ostatných environmentálne nezávadných výrobných prevádzok, ale aj neziskového sektora vládneho aj mimovládneho. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich výrobných zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého a stredného podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Následne vytvorí podmienky aj na rozširovania obchodnej zóny v meste. Vytvorí, prípadne využije vhodné podmienky pre rozvoj služieb cestovného ruchu v duchu vinárskej tradície. Bude sa snažiť zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste, efektívnym riešením odvozu a likvidácie TKO, ale aj spracovaním separovaných zložiek odpadov. Mesto sa bude snažiť spolu s podnikateľským sektorom riešiť staré environmentálne záťaže. V rámci verejného sektora mesto vytvorí podmienky na rozvoj verejných služieb a to hlavne vzdelávacej sústavy od predškolského stupňa po stredoškolský, podporí rozšírenie ponuky poskytovaných sociálnych a zdravotníckych služieb, ako aj služieb kultúry a športu. V tejto súvislosti sa bude snažiť o rekonštrukciu a údržbu kultúrnych pamiatok, výstavbu novej a údržbu starej športovej infraštruktúry a kvalitnú ponuku kultúrnych a športových podujatí.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja UMR a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovní partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci **partnerstva**. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie sekudárneho prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Ďalej ide o modernizáciu hlavných dopravných tepien nižšej úrovne zabezpečujúcich prepojenie hlavných bodov cestovného ruchu s regionálnymi centrami. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni **partnerstva** spoluprácou **verejného a súkromného** sektora a **integrovaným prístupom** k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR/ÍUS Bratislavského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

Strategický plán PHRSR Veľký Šariš pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie

strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (**COFOG**) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja).

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie p**rincípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím.** Pri formulácii stratégie PHRSR Veľký Šariš na roky 2025 - 2034 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia mesta vo väzbe na Malé Karpaty. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady **inteligentného a inkluzívneho rastu**. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. **Inkluzívny rast** predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreatívnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórii a boli im súčasne dostupné.

Podpora oblastí tvoriacich podmienky pre tvorbu produktov a služieb s vysokou pridanou hodnotou využívajúcich špecifický potenciál mesta – priemyselný, prírodný ľudský a kultúry kapitál vrátane tradície výroby. Kľúčom je rešpektovanie existujúcich kapacít v území, ako i v bezprostrednom okolí (biznis sektor, sektor vedy a výskumu). Primárne oblasti, na ktoré priorita cieli sú energetika, manažment odpadu, cestovný ruch, IT segment a existujúca priemyselná štruktúra územia. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tejto priority sú zamerané na dve základné časti:

Služby a infraštruktúra – rozvoj infraštruktúry umožňujúcej nielen tvorbu nových produktov a služieb, ale i ich šírenie ku koncovým užívateľom.

Rozvoj talentu a inovácií – podpora vzniku nových projektov a podnikov zameraných na produkty a služby s vysokou pridanou hodnotou. Komplementárne opatrenia (definované pod inými špecifickými cieľmi) k tejto priorite sú zamerané na podporu vzdelávania, vedy a výskumu ako i podmienok pre vznik a stabilizáciu ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotu a opatrenia zamerané na rozvoj a stabilizáciu ľudského kapitálu prostredníctvom skvalitňovania podmienok pre život v meste (verejné priestory, zeleň, voľnočasové aktivity, služby a pod.).

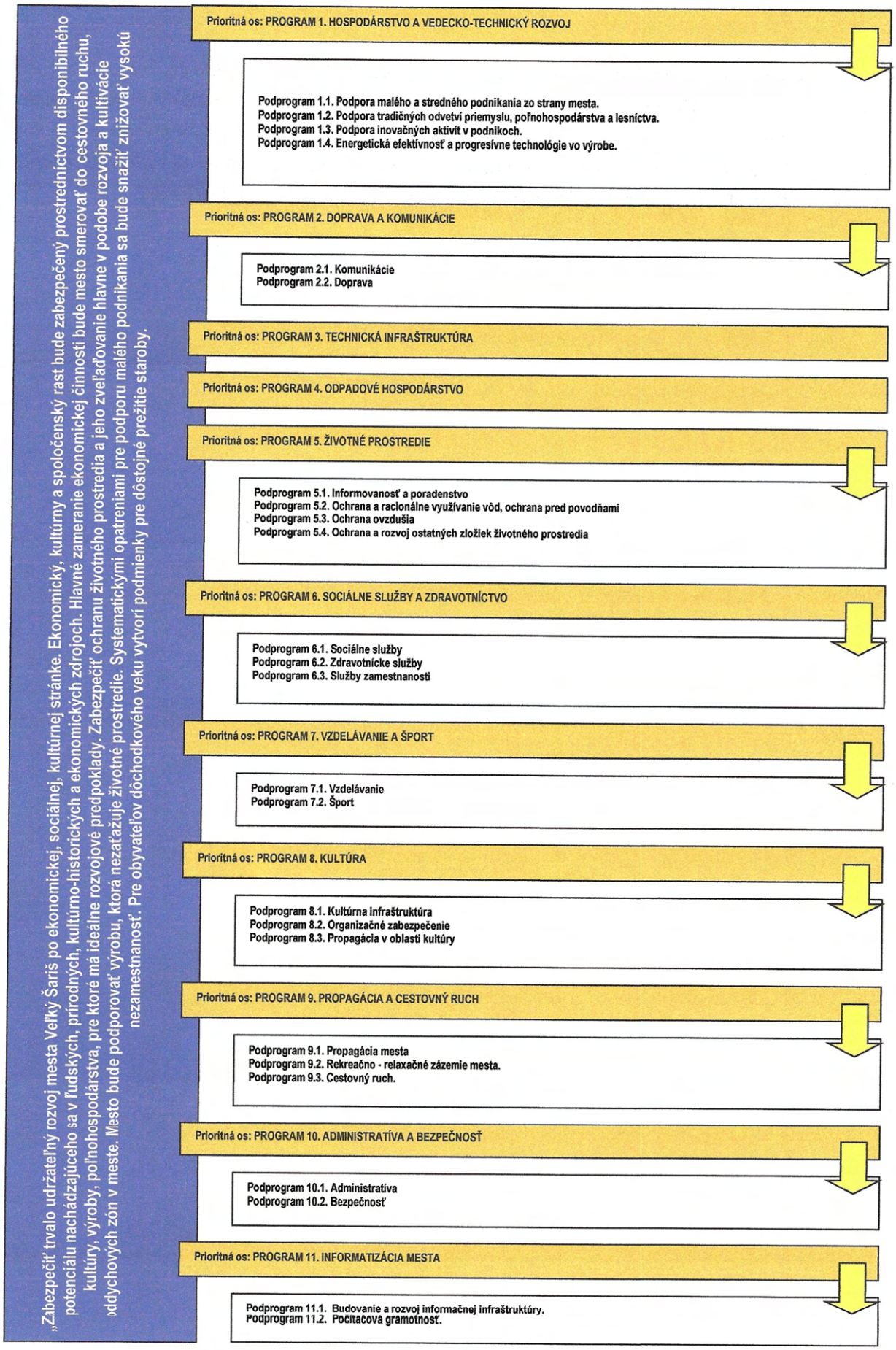
STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre mesto Veľký Šariš nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Veľký Šariš po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných,

kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, výroby, a poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj mesta Veľký Šariš po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných, kultúrno-historických a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude mesto smerovať do cestovného ruchu, kultúry, vyroby, poľnohospodárstva, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v meste. Mesto bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať vysokú nezamestnanosť. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvoriť podmienky pre dôstojné prežitie staroby.
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia
Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti
Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport
Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
Podprogram 9.1. Propagácia mesta
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v meste.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochanu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA		

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v meste, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.	**Podpora malého a stredného podnikania zo strany mesta.**
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany mesta.
Opatrenie 1.1.1	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v meste.
Opatrenie 1.1.2	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných firiem.
Opatrenie 1.1.3	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou mesta.
Opatrenie 1.1.4	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v meste.
Podprogram 1.2.	**Podpora tradičných odvetví priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.**
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v meste.
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných a nových odvetví priemyslu.
Opatrenie 1.2.2	Podpora poľnohospodárstva a lesníctva.
Podprogram 1.3.	**Podpora inovačných aktivít v podnikoch.**
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Opatrenie 1.3.2	Rekonštrukcia existujúcich zastaralých priemyselných zón, s dôrazom na zavádzanie nových technológií.
Podprogram 1.4.	**Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.**
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe mesta ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov mesta s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.	**Komunikácie**
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v meste.
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v meste.
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.
Podprogram 2.2.	**Doprava**
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
Opatrenie 2.2.1	Zlepšenie podmienok hromadnej autobusovej dopravy.
Opatrenie 2.2.2	Zlepšenie podmienok železničnej dopravy.

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj mesta.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v meste.
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV a HVB.
Opatrenie 3.2	Verejné osvetlenie.
Opatrenie 3.3	Výstavba bezbariérových vstupov k všetkým verejným budovám.
Opatrenie 3.4	Mestský rozhlas a televízia.
Opatrenie 3.5	Požiarna ochrana.
Opatrenie 3.6	Mestské cintoríny a pietne miesta.
Opatrenie 3.7	Tepelné hospodárstvo a znižovanie energetickej náročnosti budov.
Opatrenie 3.8	Zásobovanie pitnou vodou.

Opatrenie 3.9	Telekomunikačné siete.
Opatrenie 3.10	Zásobovanie elektrickou energiou.
Opatrenie 3.11	Zásobovanie zemným plynom.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, efektívna prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj mestského kompostoviska.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílii, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Efektívna separácia komunálneho odpadu v meste.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok a environmentálnych záťaží.
Opatrenie 4.4	Prevádzka zariadení na efektívny separovný zber - zberné dvory a kompostoviská.
Opatrenie 4.5	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
Opatrenie 4.6	Odvádzanie odpadových vôd.
Opatrenie 4.7	Odvádzanie dažďových vôd.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov mesta. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.	**Informovanosť a poradenstvo**
Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Podprogram 5.2.	**Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami**
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenie 5.2.1	Ochrana vodných tokov pred znečistením.
Opatrenie 5.2.2	Odvodňovacie a protizáplavové opatrenia.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov a vodných pôch.
Podprogram 5.3.	**Ochrana ovzdušia**
Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území mesta.
Opatrenie 5.3..1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia.
Podprogram 5.4.	**Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia**
Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Opatrenie 5.4.2	Oddychové zóny a verejná zeleň.
Opatrenie 5.4.3	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov.
Opatrenie 5.4.4	Výstavba a estetizácia vstupov do mesta.
Opatrenie 5.4.5	Izolačná zeleň priemyselných zón a hospodárskych dvorov poľnohospodárskych podnikov.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.	**Sociálne služby**
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v meste a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.
Opatrenie 6.1.5.	Mestská nájomná bytová výstavba.

Podprogram 6.2.	**Zdravotnícke služby**
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
Opatrenie 6.2.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.
Opatrenie 6.2.2	Podpora poradenskej činnosti.
Opatrenie 6.2.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Opatrenie 6.2.4	Zabezpečovať komplexnú zdravotnú starostlivosť o starých ľudí a dlhodobo chorých.
Podprogram 6.3.	**Služby zamestnanosti**
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov mesta.
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v meste. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.	**Vzdelávanie**
Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v meste.
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry.
Podprogram 7.2.	**Šport**
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť mesta. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž mesta a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.	**Kultúrna infraštruktúra, kultúrne a technické pamiatky.**
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu mesta a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra – Kultúrne centrum.
Opatrenie 8.1.2	Múzeá a archeologické lokality.
Opatrenie 8.1.3	Kultúrno-historické pamiatky.
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.
Podprogram 8.2.	**Organizačné zabezpečenie**
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v meste.
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Podprogram 8.3.	**Propagácia v oblasti kultúry**
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu mesta v oblasti kultúry.

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie" histórie mesta v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránky mesta.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kanceláriami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia mesta a to nielen prostredníctvom www stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu kultúrno historických pamiatok, prírodných krás, pravidelných kultúrnych podujatí, atď..

Podprogram 9.1.	**Propagácia mesta**
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu mesta.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky mesta.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúľ v meste.
Opatrenie 9.1.3.	Podpora spolupráce verejného a súkromného sektora pri propagovaní atraktivít regiónu.
Podprogram 9.2.	**Rekreačno - relaxačné zázemie mesta.**
Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia mesta.
Opatrenie 9.2.1	Modernizácia a výstavba zariadení cestovného ruchu.
Podprogram 9.3.	**Cestovný ruch.**
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.	**Administratíva**
Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v meste
Opatrenie 10.1.1	Rekonštrukcia infraštruktúry miestnej samosprávy a štátnej správy..
Podprogram 10.2.	**Bezpečnosť**
Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v meste a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v meste.
Opatrenie 10.2.1	Rozšírenie a modernizácia kamerového systému.
Opatrenie 10.2.2	Zvyšovanie bezpečnosti v meste.

PO 11. Informatizácia mesta

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom mesta a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.	**Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry, efektívna verejná správa.**
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e-government.
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Podprogram 11.2.	**Počítačová gramotnosť.**
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov mesta.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

4. Obsah (osnova).

1 ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA
2.1. HISTÓRIA MESTA
2.2. PRÍRODNÉ POMERY
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
2.4. DOPRAVA
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
2.6. OBYVATEĽSTVO
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ
2.8. BÝVANIE
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO
2.13. ŠPORT
2.14. KULTÚRA
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY
2.17. CESTOVNÝ RUCH
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU MESTA A FINANČNÉ ZDRAVIE MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ
2.19. SAMOSPRÁVA
2.20 BEZPEČNOSŤ
2.21 IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ
2.22 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR
3 SWOT ANALÝZY
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT
3.8 KULTÚRA
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
3.11 INFORMATIZÁCIA MESTA
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ

4 VÍZIA A POSLANIE MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
510 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
6.11. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN
8 AKČNÝ PLÁN
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA VEĽKÝ ŠARIŠ

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA MESTA
10 ZÁVER
11 POUŽITÁ LITERATÚRA

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Vzhľadom na charakter tohto strategického dokumentu, ako aj vzhľadom k procesu jeho spracovávania, ktorý bol založený na princípe partnerstva, je PHRSR spracovaný v jednom variante ako výsledok dohody jednotlivých členov partnerstva pri zapracovaní prevažnej väčšiny vzniknutých pripomienok.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- PHRSR Veľký Šariš na obdobie 2025 - 2034
Forma spracovania	- členmi pracovných skupín - členmi komisií - poslancami MZ - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia samosprávy, zamestnancov MÚ poslancov MÚ a komisií, podnikateľských subjektov v rámci regiónu,
Obdobie spracovania	- PHRSR Veľký Šariš bol spracovaný v priebehu roka 2024 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania - PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2024											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja mesta Veľký Šariš je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov zo štrukturálnych fondov).
Východiskové podklady:

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta**
- Územný plán mesta,
- Komunitný plán sociálnych služieb,
- Viacročný rozpočet
- Relevantné koncepčné materiály samospráva VZN,
- Koncepcie rozvoja

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027** (ďalej aj „PD SR") je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR") za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ") na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK").
- **Plán obnovy** - je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobiehať životnú úroveň priemeru EÚ.
- **Operačný program Slovensko**
- **Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 - 2030** spracovaný podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 2018/1999 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy
- **Národný program reforiem** Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja** Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- **Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky** na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- **Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030** (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- **Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky** v Slovenskej republike (2015)
- **Stratégia rozvoja cestovného ruchu** do roku 2020 (2013)
- **Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity** do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- **Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030** (2019)
- **Koncepcia implementácie Agendy 2030** v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- **Agenda 2030** pre udržateľný rozvoj
- **Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027**
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- **Stratégia EÚ pre Dunajský región**
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- **BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru** – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- **Európska zelená dohoda** (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- **Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie**,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- **Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,**
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- **Energetický plán do roku 2050** COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- **Horizont Európa (2021 – 2027)**
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie.

Mestské zastupiteľstvo mesta Veľký Šariš

9. Druh schvaľovacieho dokumentu (napr. uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky, uznesenie vlády Slovenskej republiky, nariadenie).

Uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta **Veľký Šariš o schválení aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Veľký Šariš na programovacie obdobie 2025 – 2034**

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy.

Vstupmi strategického dokumentu sú príslušné právne predpisy v oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny, ochrany životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva a zhodnotenie všetkých dostupných relevantných údajov o danom území, a to z materiálov použitých pri vypracovaní strategického dokumentu.

Vstupy pre PHRSR predstavujú aj finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Na realizáciu programu bude potrebné zabezpečiť aj spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtu samotnej mesta.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, mesto a jej jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátor, komisie.

2. Údaje o výstupoch.

Výstupom implementácie PHRSR bude súbor aktivít, zameraných na posilnenie a skvalitnenie ekonomických, sociálnych a environmentálnych podmienok mesta Veľký Šariš , vyplývajúcich z realizácie jednotlivých opatrení. Tieto aktivity prispejú nielen ku skvalitneniu infraštruktúry, posilneniu ekonomickej bázy, zvýšenia konkurencieschopnosti, ale aj k efektívnemu a racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, k ochrane a tvorbe životného prostredia, a tiež k zmierňovaniu mikroklimatických zmien. Výstupy a výsledky implementácie PHRSR budú hodnotené v rámci sledovania hodnôt merateľných ukazovateľov.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Podpora projektov je zameraná na zlepšenie kvality života v meste s dôrazom na životné prostredie:

- zvýšenie energetickej efektívnosti budov,
- zvýšenie dostupnosti zdrojov podzemných vôd pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou,
- zlepšenie environmentálnych aspektov v meste prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmeny klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku,
- údržba a dostavba kanalizačnej siete so systémom čistenia splaškových odpadových vôd,
- zlepšenie systémov nakladania s odpadmi s ohľadom na ich druhotné využívanie.

Treba očakávať najmä pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona č. 180/2013 Z. z. v platnom znení, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Pri realizácii investičných zámerov, vyplývajúcich z implementácie PHRSR, je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa zákona č. 180/2013 Z. z. a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva.

V zásade možno konštatovať, že PHRSR sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov mesta Veľký Šariš . PHRSR mesta Veľký Šariš je plánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov mesta. PHRSR vytvára predpoklady pre rozvoj územia, cieľom je získať optimálne urbanistické riešenie územia s doriešením existujúcich územno-technických podmienok a väzieb pre nové plánované využitie. Účelom je teda navrhnúť plnohodnotnú časť mesta s vytvorením plôch pre rozvoj bývania a rekreácie. PHRSR rieši problémy v oblasti rozšírenia dopravy a technickej infraštruktúry na základe požiadaviek na novú výstavbu. Význam bude mať doprava z titulu služieb obyvateľstvu mesta v oblasti dochádzky do mesta za špecifickými službami prevádzok lokalizovaných v meste. Regionálne územné vzťahy v regióne vytvárajú tlak aj na zvýšenie kvality prepojení susediacich obcí. Tento zámer pozitívne zmení kvalitu prepravných vzťahov, čo bude mať pozitívny, odľahčujúci efekt na jestvujúcej komunikačnej sieti, a podporí tak udržateľnosť rozvoja v subtílnych priestorových podmienkach sídla. Návrhy sa týkajú tak prieťahov ciest 1. až 3. triedy obmedzením tranzitu nákladnej automobilovej dopravy, ako aj z hľadiska pobytu ľudí vo verejnom priestore miestnych ulíc doplnením sústavy cyklistických cestičiek a chodníkov pri hlavných komunikáciách, zmenami kategórií MK na obytné ulice a pripojením mesta na regionálne a nadregionálne cyklistické ťahy spojené s krajinnou štruktúrou.

Počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti

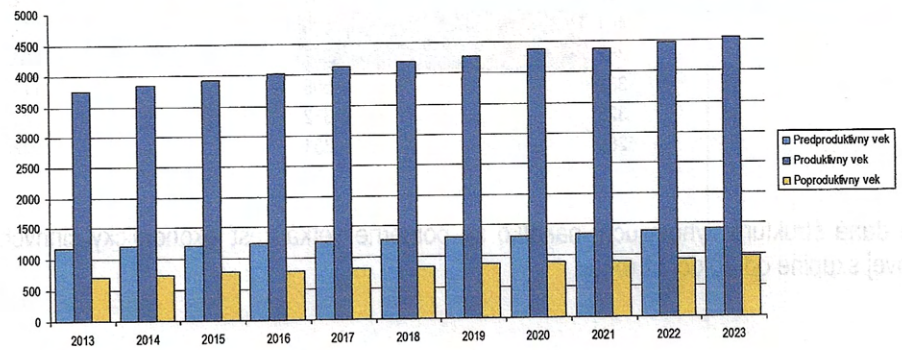
Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o cca. 35,7 %. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast (19,62 %). Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal nárast o - 21,22 %.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Predproduktívny vek	1172	1210	1208	1241	1253	1262	1296	1303	1337	1375	1402
Produktívny vek	3750	3847	3917	4026	4115	4193	4266	4364	4372	4459	4546
Poproduktívny vek	708	745	788	798	817	834	864	881	886	925	961

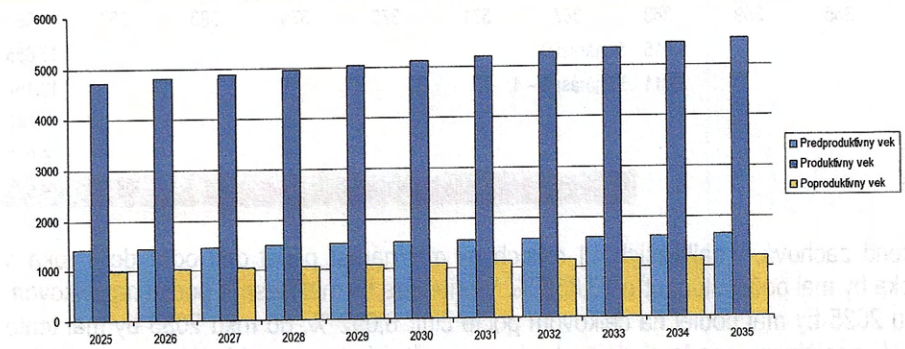
Zdroj: 16.12.2024, DataCube ŠÚ, 2024

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekovej skupine predproduktívneho, produktívneho aj poproduktívneho veku.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

Do roku 2035 sa predpokladá nárast obyvateľov vo všetkých vekových skupinách. Štatisticky sa predpokladá stabilizácia rastu počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (jednotlivé kohorty a budú vyvíjať heterogénne).

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Predproduktívny vek	1429	1450	1472	1493	1514	1536	1557	1579	1600	1622	1643
Produktívny vek	4717	4796	4874	4952	5031	5109	5187	5266	5344	5422	5501
Poproduktívny vek	996	1018	1041	1064	1086	1109	1132	1154	1177	1199	1222

Za ekonomicky aktívne obyvateľstvo sa považujú osoby, ktoré sú v pracovnom, členskom, služobnom alebo obdobnom pomere k nejakej organizácii, družstvu, súkromnej osobe alebo inému právnemu subjektu, zamestnávatelia, pomáhajúci, nezamestnaní, osoby samostatne činné, a to bez ohľadu na dĺžku pracovného úväzku. Za ekonomicky aktívnych sa považujú aj osoby na vojenskom cvičení, vo väzbe a vo výkone trestu

odňatia slobody – pokiaľ trval ich pracovný pomer, ženy na materskej – rodičovskej dovolenke, ak trval ich pracovný pomer a nezamestnaní. Celkový rozsah ekonomickej aktivity obyvateľstva ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 55 do 64 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2013 až 2023 nebol zaznamenaný. K najväčšiemu nárastu došlo v prípade skupiny od 45 do 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2013 a 2023

Vek	2013	2023	rozdiel 2023 -2013
15-19	360	461	101
20-24	358	420	62
25-29	386	416	30
30-34	419	470	51
35-39	463	481	18
40-44	461	530	69
45-49	362	557	195
50-54	331	508	177
55-59	325	372	47
60-64	285	331	46

Zdroj: DataCube ŠÚ, 2024, 2022

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca, nakoľko sa pomerne veľká časť ekonomicky činných obyvateľov pohybuje vo vekovej skupine od 20 do 34 rokov.

Prognózy

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	84	85	86	88	89	90	92	93	94	95	97
1-4	351	355	359	363	367	371	375	379	383	387	391
0 priem. Index				1,015	% nárast 0						13,855
1-4 priem. Index				1,011	% nárast 1 – 4						10,157
Abs. nárast											47
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											6,092
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											5,851

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v najbližších 11 rokoch by mal narásť počet detí od 1 do 4 roka o 10,157 % a v skupine do 1 roka by mal počet stúpnuť o 13,855 %. V priemere by mal klesnúť podiel na celkovom počte obyvateľov. Kým v roku 2025 by mal podiel na celkovom počte činiť 6,092 %, do roku 2035 by mal tento podiel klesnúť na 5,851 %. V absolútnom vyjadrení dôjde k nárastu počtu detí o cca. 47. Nárast by mal byť relatívne málo významný a teda pravdepodobne nebude vytvárať tlak na zvyšovanie kapacít zariadení poskytujúcich verejné služby pre túto vekovú skupinu.

Veková skupina 5 – 14

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 5-14

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
5-9	473	477	482	487	492	497	501	506	511	516	521
10-14	521	532	544	555	567	578	589	601	612	624	635
5-9 – pr. Index				1,010	% nárast 5 - 9						9,141
10-14 pr. Index				1,020	% nárast 10 - 14						19,761
Abs. nárast											146
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											13,912

% z celkového počtu obyvateľov - 2035	13,824

V skupine obyvateľov od 5 do 14 rokov sa predpokladá nárast. V absolútnom vyjadrení by mal počet detí v tomto veku stúpnuť o 146. V skupine od 5 do 9 rokov by mal počet detí stúpnuť o 9,141 %. V skupine od 10 do 14 rokov by mal počet detí stúpnuť o 19,761 %. Deti v tomto veku sú spotrebiteľmi služieb predškolského vzdelávania, základného vzdelávania, mimoškolskej záujmovej činnosti a do určitej miery aj zdravotníckych služieb. Celkový podiel na štruktúre by mal klesnúť na 13,824 %. Mesto v súčasnosti zabezpečuje služby predškolského vzdelávania vo viacerých zariadeniach a je aj zriaďovateľom základných škôl.

Veková skupina 15 – 19

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 15-19											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
15-19	472	480	488	496	504	512	520	528	536	544	552
15-19 – pr. Index				1,016	% nárast 15-19						15,224
Abs. nárast											72
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											6,615
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											6,603

Veková skupina je spotrebiteľom služieb vzdelávania - stredoškolský stupeň, ako aj záujmovej činnosti. V prípade, že sa doterajší trend vývoja zachová, predpokladá sa nárast počtu obyvateľov. Podiel na celkovom počte obyvateľov by mal do roku 2035 mierne klesnúť na 6,603 %. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov stúpnuť o 72.

Veková skupina 20 – 29

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 20-29											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20-24	443	450	456	462	469	475	481	487	494	500	506
25-29	448	454	461	468	474	481	487	494	501	507	514
20-24 - pr. Index				1,013	% nárast – 20-24						12,750
25-29 - pr. Index				1,014	% nárast 25 – 29						13,266
Abs. nárast											116
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											12,479
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											12,216

V rizikovej skupine od 20 do 29 sa predpokladá celkový nárast o 116 obyvateľov. Celkovo 12,750 % nárast sa predpokladá v skupine od 20 do 24. V skupine od 25 do 29 rokov sa predpokladá % nárast o 13,266 %. Táto skupina je spotrebiteľom bežných verejných služieb, zároveň sa vyznačuje najintenzívnejšou migračnou aktivitou.

Veková skupina 30 – 44

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 30-44											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
30-34	451	454	457	460	462	465	468	471	474	477	479
35-39	484	485	487	489	490	492	493	495	497	498	500
40-44	535	537	540	542	544	547	549	551	554	556	559
30-34 - pr. Index				1,006	% nárast – 30-34						5,622
35-39 - pr. Index				1,003	% nárast – 35-39						2,994
40-44 - pr. Index				1,004	% nárast – 40-44						3,992
Abs. nárast											61
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											20,581
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											18,571

Vekové skupiny od 30 do 44 rokov predpokladajú homogénny vývoj. V skupine od 30 – 34 sa predpokladá nárast o 5,622 %. Nárast sa predpokladá aj v skupine od 35 – 39 rokov. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb. Nižšie vekové skupiny tiež preferujú možnosti aktívneho trávenia voľného času. V absolútnom vyjadrení by mal počet obyvateľov v tejto vekovej skupine stúpnuť o 61. Kým v roku 2025 sa predpokladá celkový podiel na 20,581 %, do roku 2035 by tento podiel mal klesnúť na 18,571 %.

Veková skupina 45 – 59

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 45-59											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
45-49	657	682	706	731	756	780	805	829	854	879	903
50-54	500	515	531	547	563	578	594	610	626	642	657
55-59	371	375	379	383	387	392	396	400	404	408	412
45-49 – pr. Index				1,033	% nárast - 45-49						33,748
50-54 - pr. Index				1,028	% nárast - 50-54						28,432
55-59 - pr. Index				1,011	% nárast - 55-59						10,129
Abs. nárast											401
% z celkového počtu obyvateľov - 2025											21,387
% z celkového počtu obyvateľov - 2035											23,395

Vo vekových skupinách od 45 do 59 rokov sa predpokladá nárast v skupine. V skupine od 55 – 59 sa predpokladá nárast o 10,129 %. K nárastu by malo dôjsť aj v prípade skupiny od 50 do 54 rokov. V absolútnom vyjadrení by mal stúpnuť počet obyvateľov o 401. Celkový podiel na počte obyvateľov by mal činiť 23,395 %. Tieto skupiny obyvateľov sú spotrebiteľmi bežných komunálnych služieb, ako aj zdravotníckych služieb, kultúry a športu.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	357	363	369	375	381	387	393	399	405	411	418
65-69	324	330	336	342	348	355	361	367	373	379	385
70-74	289	299	309	320	330	340	351	361	371	382	392
75-79	178	181	184	187	190	193	196	199	202	205	208
80-84	128	132	136	140	144	148	152	156	160	164	167
85-89	40	38	36	34	32	30	28	26	24	22	20
90-94	27	28	28	29	29	30	30	31	31	32	32
95-99	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18
100-104											
60+ – pr. Index				1,020	% nárast – 60+						19,140
Abs. nárast											259
% z celkového počtu obyvateľov - 2023											18,934
% z celkového počtu obyvateľov - 2033											19,540

Celkový nárast v seniorskej kategórii sa predpokladá až vo výške 19,140 %. Celkový podiel obyvateľstva po 60 roku by mal stúpnuť na 19,540 %. V absolútnom vyjadrení by malo ísť o 259 obyvateľov. Pre túto skupinu obyvateľov by malo mesto zabezpečiť dostatočnú ponuku sociálnych služieb, ponuku zdravotníckych služieb a bezpečnosť.

Návrh rozvoja bývania v meste je riešený nasledovnými postupmi :

a. **priebežným skvalitňovaním súčasného bytového fondu** – z vlastnej iniciatívy vlastníkov domov a bytov, využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný, resp. prechodne obývaný domový a bytový fond v súlade so stanovenými podmienkami,

b. **dostavbou voľných prelúk – funkčné plochy** v rámci súčasnej uličnej rodinnej zástavby na pozemkoch v zastavanom území mesta, využitím dopravne prístupných záhrad v zastavanom území mesta.

c. **návrhom nových lokalít bytových budov (ktoré nezasahujú do chránených území)**

Na základe zhodnotenia územnotechnických daností navrhuje rozvoj bývania na disponibilných plochách v zastavanom území mesta a na nových lokalitách. Žiadne tieto plochy nezasahujú do území so zvýšenou potrebou ochrany.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Plánovaný rozvoj mesta posilní miestne hospodárstvo a zabezpečí jeho diverzifikáciu aj smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Aj keď pre výrobu nie sú vymedzené nové plochy, výrobné aktivity sa môžu koncentrovať v existujúcich výrobných areáloch, ktoré majú dostatočné rezervy pre intenzifikáciu. V súvislosti s predpokladom rastu počtu obyvateľov sa navrhuje dobudovanie občianskej vybavenosti a jej koncentrácia v hlavnom uzlovom priestore, definovanom ako centrálna zóna mesta. Týmto opatrením sa zabezpečí optimálna pešia dostupnosť zariadení občianskej vybavenosti celomestského významu pre všetkých obyvateľov. Regulačné podmienky však umožňujú umiestňovať drobné prevádzky obchodu a služieb (do istého rozsahu zastavaných plôch) aj v iných častiach mesta. Zvýšenie kvality a spektra sociálnych služieb prinesú návrhy v oblasti nekomerčnej občianskej vybavenosti. Odporúča sa postupne uskutočniť rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov.

Pre rozvoj vzdelávania sa navrhuje:

Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia a modernizácia materskej školy.
	Obstaranie vybavenia materskej školy.
	Výstavba predškolského zariadenia v m.č. Kanaš a ul. Korpašská.
	Výmena dlažby, obkladu, kanalizácie v práčovni.
	Rekonštrukcia elektroinštalácie v MŠ.
Opatrenie 7.1.2	Obnova a modernizácia zariadení základného školstva.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Modernizácia vykurovacieho systému v ZŠ.
	Obstaranie vybavenia základnej školy.
	Dostavba nového pavilónu základnej školy s pivničným priestorom slúžiacim ako CO úkryt.
	Obstaranie vybavenia nových učební, šatní, knižnice, kabinety pre podporný tím v škole.
Opatrenie 7.1.3	Rekonštrukcia a dostavba areálov ZŠ a MŠ.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Zrealizovať výmenu oplotenia areálu MŠ,
	Doplniť exteriér MŠ o pódium s prístreškom, multifunkčné ihrisko na kolektívne športy v zadnej časti areálu.
Opatrenie 7.1.4	Podpora záujmovej činnosti.
Aktivity	Obstaranie vybavenie ZUŠ.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Modernizácia vybavenia jedální MŠ a ZŠ.
	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacieho zariadenia a jeho rozšírenie MŠ.
	Rekonštrukcia kuchyne - výmena dlažby, obkladu, kanalizácie.
Opatrenie 7.1.6	Rekonštrukcia a modernizácia budovy školskej športovej infraštruktúry.
Aktivity	Modernizácia vybavenia školských telocviční.
	Rekonštrukcia detského ihriska v areáli základnej školy pre potreby ŠKD.
	Rekonštrukcia športového ihriska základnej školy.
	Rekonštrukcia školskej telocvične.
	Rekonštrukcia detského ihriska v areáli základnej školy pre potreby ŠKD.
	Realizácia prístavby telocvične.

V oblasti športu sa navrhuje:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.
	Rekonštrukcia a modernizácia Športového areálu TJ Slavoj.
	Rekostrukcia zázemia športového areálu - šatne, wc, sprchy)
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Doliny.
	Rekonštrukcia objektu kolkárne.
	Výstavba mulifunkčného ihriska na Korpášskej ulici
	Výstavba fitness centra.
	Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite mestského sídliska (ul. P.O.Hviezdoslva, A. Sládkoviča, Janka Kráľa).
	Revitalizácia športového ihriska pri ČOV.
	Výstavba multifunkčnej športovej haly.
	Výstavba detského ihriska v časti Kanaš.
	Dostavba športových ihrísk v priestore Sabinovskej ul. – za býv. železničnou vlečkou.
	Výstavba viacúčelového ihriska v priestore areálu základnej školy.
	Výstavba športovej haly v severnej časti mesta.
	Výstavba krytého bazéna 10x25 m v severnej časti mesta.
	Výstavba veľkopološného ihriska v m.č. Kanaš – 2000 m2.
	Výstavba telocvične v m.č. Kanaš 12x24 m2.
Opatrenie 7.2.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v meste.
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.5	Podporovať talentovanú mládež.
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 7.2.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

V oblasti kultúry sa pre obyvateľov navrhuje:

Opatrenie 8.1.1	Základná kultúrna infraštruktúra.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.
	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
	Rekonštrukcia mestského kina a obstaranie digitálnej technológie.
	Výstavba multifunkčnej kultúrnej sály v centrálnej časti mesta (napojenie na kino).
	Výstavba viacúčelovej kultúrnej sály v m.č. Kanaš – 300 m2.
Opatrenie 8.1.2	Múzeá a archeologické lokality.
Aktivity	Vytvorenie stálej expozície archeologických nálezov na hrade Šariš.
	Rekonštrukcia a revitalizácia objektu Prachárne s využitím priestorov na expozície a technické zázemie.
Opatrenie 8.1.3	Kultúrno-historické pamiatky.
Aktivity	Rekonštrukcia objektu Rákociho kastieľa.
	Rekonštrukcia objektu kapnky Sv. Kunhuty.
	Rekonštrukcia objektu Šarišského hradu.
	Augustiniánsky kláštor– virtuálna prehliadka.
	Výstavba Prešovskej hradnej cesty.
	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov a aktívit mestského múzeá.
	Zabezpečiť správcovsku službu na hrade Šariš.
	Sprístupnenie bašty č. 10 pre verejnosť.
	Rekonštrukcia bašty č.6 na Šarišskom hrade.
	Rekonštrukcia objektu kaplnky sv. Kunhuty.
Opatrenie 8.1.4	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí.

Aktivity	Výstavba prírodného amfiteátra.

V oblasti sociálnej sa pre obyvateľov navrhuje:

Opatrenie 6.1.1	Starostlivosť o obyvateľov v dôchodkovom veku.
Aktivity	Vyčlenenie a úprava priestorov KIC (búdova starej ZŠ) pre OZ a zaujmové organizácie. Výstavba Domova sociálnych služieb (20 miest) s ubytovaním, klubom, jedálňou a rehabilitačným strediskom v centrálnej časti mesta. Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov. Výstavba denného stacionára.
Opatrenie 6.1.2	Starostlivosť o matky s deťmi a mladé rodiny.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Koordinácia nízkoprahových aktivít mesta v spolupráci s ÚPSVaR pre podporu rodín s deťmi. Zriadenie ubytovne pre osamelé matky s deťmi - núdzové bývanie. Rozšírenie kapacít chráneného bývania. Zriadenie zariadenia nízkoprahového denného centra pre deti a rodinu. Zriadenie centra pre mládež. Zriadenie centra pre matky s deťmi.
Opatrenie 6.1.3	Starostlivosť o zdravotne postihnutých obyvateľov.
Aktivity	Materiálno technické zabezpečenie. Základné sociálne poradenstvo v smere možnosti využitia ošetrovateľských úkonov agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti v prospech prijímateľov domácej opatrovateľskej služby. Zabezpečenie odľahčovacej služby v spolupráci s POSK a neverejnými poskytovateľmi. Zefektívniť výkon terénnej SS – domácej opatrovateľskej služby flexibilným rozvrhom úväzkov. Zriadenie novej služby - požičovne zdravotníckych a kompenzačných pomôcok. Zriadenie prepravnej služby.
Opatrenie 6.1.4	Marginalizované skupiny a rómske komunity.
Aktivity	Výstavba útulku pre obyvateľov bez domova. Podpora zriaďovania služieb prvého kontaktu. Rekonštrukcia a revitalizácia objektu Komunitného centra. Rekonštrukcia a revitalizácia objektu Starej školy. Výstavba hygienického zariadenia. Výstavba práčovne v Komunitnom cente. Komplexné riešenie zníženia energetickej náročnosti budov.
Opatrenie 6.1.5	Mestská nájomná bytová výstavba.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nízkoštandardných bytov v lokalite Korpašská. Výstavba nájomných bytov vyššieho štandardu.

Nárastom nových obyvateľov mesta v predproduktívnom a poproduktívnom veku je potrebné v PHRSR počítať aj so skvalitnením a zlepšením dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Pre obyvateľov mesta v súčasnosti je priamo v meste poskytovaná primárna zdravotnícka starostlivosť. Primárna zdravotnícka starostlivosť bude do budúcna smerovať k zvyšovaniu kvality zdravotníckych zariadení, pomôcok, diagnostických prístrojov a pod. pre všetky skupiny obyvateľov, na čo je v súčasnom zariadení dostatok disponibilného priestoru.

PHRSR predpokladá zvýšenie stavebnej aktivity v meste. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej mesta – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

V nevyužívaných disponibilných budovách a alternatívne v rámci podružných centier nových rozvojových zón bývania sa navrhuje umiestniť mestské klubové zariadenie pre denný pobyt miestnych seniorov dôchodcov s možnosťou komplexného vybavenia s programom.

Prijateľnosť činnosti, narušenie pohody a kvality života

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa PHRSR mesta možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami

sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, čo pozitívne ovplyvní obraz mesta a zvýši jej návštevnosť. Možné negatívne pôsobenie pri výstavbe na obyvateľstvo je nepriame prostredníctvom znečistenia ovzdušia, vznikom a nakladaním s odpadmi a hlukom z automobilov. Zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie, ako sú príslušné limity. Výstavba nesmie ovplyvniť znečistenie ovzdušia jeho okolia nad prípustnú mieru a tým aj zdravotný stav obyvateľstva ani pri najnepriaznivejších podmienkach. Hygienické požiadavky na hluk vo vonkajšom prostredí stanovuje orgán na ochranu zdravia - podľa predpisu, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva. Nepriaznivo na obyvateľstvo vplýva poľnohospodárska výroba, a to používaním agrochemikálií, prašnosťou a živočíšnou výrobou (zaťažuje územie najmä pachmi). Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným zo závažných rizikových faktorov zhoršenia zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že znečisťujúce látky vyskytujúce sa vo vode pôsobia toxicky na živé organizmy. Strategický dokument nezvyšuje funkčné plochy pre poľnohospodársku výrobu. Zdrojmi hluku na území mesta je automobilová doprava. V PHRSR je cieľom skvalitňovať a rozširovať dopravnú a technickú infraštruktúru na základe požiadaviek na novú výstavbu. Dopravná dostupnosť jednotlivých územných obvodov bude umožnená po jestvujúcich, a taktiež novo navrhovaných pozemných komunikáciách komunikačného systému mesta.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie.

Lokality NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev **č. 79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);
smernica Rady Európskych spoločenstiev **č. 92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra mesta zasahuje lokalita NATURA 2000.

Výber území NATURA 2000 je vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava potom zahŕňa najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie. **Na území mesta Veľký Šariš je alokované** územie európskeho významu zaradeného do NATURA 2000.

Názov: **Fintické svahy**

Kód územia:	SKUEV0322
Kraj:	Prešovský kraj
Rozloha:	746,510 ha
Správcovia :	RSOPK Prešov (na ploche 746,51 ha)
Katastrálne územia :	Fintice, Fulianka, Kapušany, Terňa, Tulčík, Veľký Šariš, Záhradné
Vyhlasovací predpis:	Nariadenie vlády Slovenskej republiky c. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho význam

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

6240	Subpanónske travinnobylinné porasty
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8230	Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
9110	Kyslomilné bukové lesy
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy
91H0	Teplomilné panónske dubové lesy
91I0	Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

Bombina variegata
Iris aphylla ssp. hungarica
Leptidea morsei
Lycaena dispar
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Myotis bechsteinii
Pulsatilla grandis
Pulsatilla patens
Euplagia quadripunctaria

Na území katastra mesta Veľký Šariš sa nachádza niekoľko chránených území s ich ochrannými pásmami. Podmienky ochrany týchto území sú rešpektované pre akúkoľvek činnosť v území sú definované v príslušných právnych predpisoch, ktoré sú tu taktiež uvedené. V skúmanom V katastrálnom území mesta Veľký Šariš sa z národnej siete chránených území nachádza chránené územie - národná prírodná rezervácia Šarišský hradný vrch s jej ochranným pásmom. Do katastra tiež zasahuje časť územia európskeho významu – SKUEV Fintické svahy, ako súčasť európskej siete chránených území NATURA 2000. Zo siete NATURA 2000 sa tu nenachádza ani sem nezasahuje nijaké chránené vtáčie územie (CHVÚ). Podľa údajov ŠOP SR sa t.č. nepripravuje ani žiadny návrh územia európskeho významu, ktorý by zasahoval do katastrálneho územia Veľký Šariš, alebo sa v ňom nachádzal. Podľa údajov ŠOP SR je v katastrálnom území Veľký Šariš evidovaná lokalita s výskytom bublinatky močiarnej, ktorá však už t.č. nemá atribúty na vyhlásenie za chránené územie v kategórii chránený areál (zamýšľaný vyhlásiť pod názvom chránený areál Štrkovisko pri Veľkom Šariši). V súčasnosti v katastrálnom území mesta platí 1., 3. a 5. stupeň územnej ochrany podľa zákona č.543/2002 Z.z.. Generel nadregionálneho ÚSES vyčlenil nadregionálne prvky ekologickej stability územia. Do katastrálneho územia mesta Veľký Šariš zasahuje nadregionálne biocentrum Stráže so svojim jadrom, ktorým je NPR Šarišský hradný vrch a územím prechádza i nadregionálny biokoridor Torysa (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

V katastrálnom území mesta Veľký Šariš sa z národnej siete chránených území nachádza chránené územie – národná prírodná rezervácia Šarišský hradný vrch s jej ochranným pásmom. Do katastra tiež zasahuje časť územia európskeho významu – SKUEV Fintické svahy, ako súčasť európskej siete chránených území NATURA 2000. Zo siete NATURA 2000 sa tu nenachádza ani sem nezasahuje nijaké chránené vtáčie územie (CHVÚ). Podľa údajov ŠOP SR sa t.č. nepripravuje ani žiadny návrh územia európskeho významu , ktorý by zasahoval do katastrálneho územia Veľký Šariš, alebo sa v ňom nachádzal. Podľa údajov ŠOP SR je v katastrálnom území Veľký Šariš evidovaná lokalita s výskytom bublinatky močiarnej, ktorá však už t.č. nemá atribúty na vyhlásenie za chránené územie v kategórii chránený areál (zamýšľaný vyhlásiť pod názvom chránený areál Štrkovisko pri Veľkom Šariši). V súčasnosti v katastrálnom území mesta platí 1., 2., 3. a 5. stupeň územnej ochrany podľa zákona č.543/2002 Z.z..

Národná sieť chránených území

Národná prírodná rezervácia Šarišský hradný vrch - chránené územie bolo vyhlásené v roku 1964 Nachádza sa na p.č..2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729. 2731, 2771, 2772, 2773, 2775 a 2776 v k.ú. Veľký Šariš a jeho výmera je 145,74 ha. Na jeho území platí 5.stupeň územnej ochrany. Ochranným pásmom je 100 metrový pás územia po vonkajšom obvode NPR a platí v ňom 3.stupeň ochrany. Chránené územie predstavuje významnú fytogeografickú lokalitu. Jedná sa o exotický tvrdoš sopečného pôvodu nad pravým brehom Torysy s vývojom rôznych charakteristických a typických lesných spoločenstiev, podmienených svojráznym kužeľovitým reliéfom, expozíciou a stanovištnými podmienkami. Chránené územie je domovom viacerých obojživelníkov a plazov. V lese okolo zrúcanín hradu žije jašterica živorodá (Lacerta vivipara). Izolovaný lesný komplex poskytuje vhodné životné podmienky pre drobné druhy cicavcov, ktoré nachádzajú potravu v okolitej intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine. Lesné porasty vytvárajú tiež podmienky pre hniezdenie mnohých vtáčích druhov. V 1. pol. 19. stor. profesor prešovského kolégia – botanik Friedrich Hazslinszky tu objavil a opísal nový rastlinný druh ďatelinu šarišskú (Trifolium sarosiense). Južné svahy majú bohatú a rozmanitú teplomilnú flóru. Rastú tu chránené druhy, vzácny kosatec trávolistý (Iris graminea) a ľalia zlatohlavá (Lilium martagon). V bučinách dominuje chlpaňa hájna (Luzula luzuloides), v úžľabinách sú lesy takmer bez podrastu. Na jar bukový les pokrýva pestrá farebná mozaika, ktorú dotvára i zubačka žliazkatá (Dentaria glandulosa) a modrý koberec zimozelene menšej (Vinca minor). Hradné múry zdobí žlto kvitnúci tariční k skalný (Aurinia saxatilis) (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

Európska sieť chránených území

Územie európskeho významu (SKUEV) 0322 Fintické svahy - územie bolo vyhlásené Výnosom MŽP SR č. č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Celková výmera územia je 753,9 ha a nachádza sa v katastrálnych územiach Fintice, Fulianka, Kapušany, Terňa, Tulčík, Veľký Šariš, Záhradné. Do katastrálneho územia Veľký Šariš zasahuje z tohto SKUEV len jeho malá časť v časti Stráže a nachádza a na parcelách č. 2035, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2733/2, 2734, na ktorých je v zmysle uvedeného výnosu navrhovaný 2.stupeň ochrany. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu: kosatec bezlistý uhorský (Iris aphylla subsp. hungarica), poniklec veľkokvetý (Pulsatilla grandis), poniklec otvorený (Pulsatilla patens), ohniváčik veľký (Lycaena dispar), spriadač kostihojový (Callimorpha quadripunctaria), ohniváčik (Lycaena helle), mlynárik východný (Leptidea morsei) a kunka žltobruchá (Bombina variegata) Z hľadiska druhovej ochrany je možné všeobecne konštatovať, že charakter katastrálneho územia Veľký Šariš vytvára predpoklady pre výskyt chránených druhov napr. avifauny, obojživelníkov, plazov, vtákov. Zo zákona (napr. zákon o ochrane prírody a krajiny) sú chránené všetky druhy vtákov prirodzene sa vyskytujúcich v krajine, všetky druhy obojživelníkov a plazov, viaceré druhy cicavcov (aj „poľovníckym zákonom") a viaceré druhy rýb, hmyzu, pavúkovcov, kôrovcov, mäkkyšov a druhov z iných skupín živočíchov (zoznamy podávajú príslušné prílohy vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). Z hľadiska „nadnárodných" priorít sa zo zoznamov chránených druhov vyčleňujú druhy európskeho významu, ostatné druhy sú uvádzané ako druhy národného významu – druhy európskeho i národného významu sú zároveň druhmi chránenými. V rôznej denzite chránené druhy živočíchov obsadzujú biotopy, resp. stanovištia v celom riešenom území, napriek tomu sa v krajine kvôli ich koncentrácii alebo významu dajú vyčleniť priestory (biotopy, stanovištia), ktoré vo zvýšenej miere vytvárajú podmienky pre ich trvalý, prípadne pri migráciách dočasný výskyt. Sú to obyčajne chránené územia (pozri kap. 3.I.I.I. Územná ochrana) a prvky územného systému ekologickej stability (pozri kap. 4.1. ÚSES), prípadne aj iné ekologicky významné prvky v krajine (napr. prírodné a umelé vodné nádrže), pri ich charakteristikách sú uvádzané aj chránené druhy. Kvalita a účinnosť ich ochrany zároveň sú a budú zárukou aj ochrany chránených druhov a udržania, prípadne i zvýšenia kvality biologickej rozmanitosti územia (biodiverzity) (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

Biotopy európskeho a národného významu

V rámci plôch, ktoré v súčasnosti plnia ekostabilizačnú funkciu sa z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny venuje špecifická ochrana i biotopom európskeho a národného významu, ktorých zoznam je vymedzený vo Vyhláške MŽP SR č.24/2003 Z.z.. Činnosti, ktorými sa môžu biotopy európskeho alebo biotopy národného významu poškodiť alebo zničiť, sú regulované zákonom č.543/2002 Z.z.. Táto regulácia spočíva v tom, že orgán ochrany prírody vydáva na činnosti, ktorými sa môžu tieto biotopy poškodiť alebo zničiť rozhodnutie formou súhlasu, v ktorom orgán ochrany prírody za poškodenie alebo zničenie biotopu ukladá vykonať revitalizačné opatrenia alebo zaplatiť náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu. (§ 6 zákona č.543/2002 Z.z.). O vydanie súhlasu je povinný požiadať každý, kto zamýšľa zasiahnuť do biotopu takou činnosťou, ktorá by mohla biotop poškodiť alebo zničiť. Biotopy sú identifikované a charakterizované podľa Katalógu biotopov Slovenska(Stanová, Valachovič, 2002, edícia Daphne). V texte nižšie je pri každom type biotopu uvedená okrem charakteristiky i informácia o významnosti biotopu z hľadiska jeho zaradenia medzi európsky významné biotopy (kód NATURA 2000) a uvedený je tiež kód prípadne názov biotopu podľa pôvodnej domácej slovenskej klasifikácie biotopov podľa katalógu Biotopy Slovenska (Ružičková et.al, 1996). Biotopy európskeho i národného významu lesné i travinno-bylinné zmapované v katastrálnom území mesta Veľký Šariš sú evidované na príslušnej organizačnej zložke Štátnej ochrany prírody SR – Regionálnom centre ochrany prírody v Prešove. V katastrálnom území mesta Veľký Šariš je zatiaľ zistených 8 biotopov európskeho významu a 2 biotopy národného významu. Vzhľadom k reálnej rôznorodosti prírodného prostredia riešeného územia a poznania jeho stavu v súčasnosti je tu predpoklad pri detailnom mapovaní, že môžu byť zaevidované ďalšie biotopy európskeho i národného významu (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

Biotopy národného významu

Travinno – bylinné biotopy

Psiarkové aluviálne lúky (Lk7 – označenie podľa „Katalógu biotopov Slovenska, Stanová, Valachovič, 2002") – (biotop: 22100 – označenie podľa katalógu „Biotopy Slovenska, Ružičková et al., 1996"). - tento biotop predstavuje dvoj až trojkosné striedavo vlhké lúky v krátkodobo zaplavovaných alúviách menších tokov a v podmáčaných terénnych depresiách. Porasty sú bujné, druhovo však chudobné, s charakteristickým spoločným výskytom suchomilných a vlhkomilných druhov. Citlivo reagujú na zmeny vodného režimu.. V poraste

vysokých tráv prevláda psiarka lúčna (Alopecurus pratensisi) a na suchších stanovištiach kostrava lúčna (Festuca pratensis).. V riešenom území sa biotop nachádza v strednej časti toku Paťovského potoka (v MBk1)

Lesné biotopy
Dubovo-hrabové lesy karpatské (Ls2.1) – (biotop: 2112100) - lesný biotop tvoria porasty duba zimného a hrabu, najčastejšie s prímesou buka, menej ďalších drevín na hlbších pôdach typu kambizemi s dostatkom živín. Podrast má travinný charakter, prítomné sú mezofilné druhy. Spravidla sa vyskytuje na nížinách, pahorkatinách, nižších vrchovinách a kotlinách až do výšky 600 m.n.m.. Porasty väčšinou patria do hospodárskeho lesa. Biotop sa nachádza v lesnom komplexe Šarišského hradného vrchu , Šarišskej hory, na západných svahoch Stráže, Okruhliaku a Dúbrave (v MBc1, MBc3, MBC4, NRBc) (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

Nadregionálny územný systém ekologickej stability

Do katastrálneho územia mesta Veľký Šariš zasahuje nadregionálne biocentrum Stráže so svojim jadrom, ktorým je NPR Šarišský hradný vrch a územím prechádza i nadregionálny biokoridor Torysa. Nadregionálne biocentrum Stráže (vo výkrese označené ako NRBc) - plošne rozsiahle biocentrum, ktoré zasahuje čiastočne do katastrálneho územia Veľký Šariš. Biocentrum sa tiahne od Stráže, cez Okruhliak, Dúbravu, Šarišskú horu až na pravú stranu rieky Torysy na Šarišský hradný vrch. Biocentrum predstavuje najmä zachovalé prirodzené lesné spoločenstvá andezitových kuželov Stráž (740 m n.m.) a Lysá hora (696 m n.m.) sopečného pôvodu vrátane kužela Šarišského hradného vrchu. Lesné komplexy výrazne kontrastujú s okolitým nelesným, poľnohospodársky využívaným územím. Rôzne typy stanovíšť podmienili vznik a vývoj širokej škály lesných porastov, v ktorých dominujú najmä porasty duba a buka. Lesné porasty sú v krajine, ktorá je intenzívne hospodársky využívaná, dôležitým priestorom pre mnohé živočíšne druhy, najmä pre avifaunu a poľovnú zver. Časť nadregionálneho biocentra je v časti Stráže súčasťou územia európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy s výskytom lesných biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov. Iná časť nadregionálneho biocentra, konkrétne jadro nadregionálneho biocentra je súčasťou národnej prírodnej rezervácie Šarišská hradný vrch. Nadregionálny biokoridor Torysa (vo výkrese označený ako NRBk) - nadregionálny biokoridor prechádza naprieč celým katastrálnym územím Veľký Šariš Biokoridor má typický hydricko-terestrický charakter, pretože jeho integrálnou súčasťou okrem vôd v koryte ako životného prostredia pre vodné organizmy sú aj štrkovo-piesковé akumulácie v toku a staršie pieskovo-štrkové akumulácie v pobrežnej zóne aluviálnej nivy Torysy, pokryté sprievodnou a brehovou vegetáciou toku (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024).

Lesy
Lesné biotopy v meste sú zastúpené (ÚPN V. Šariš, 2009, 2015, 2018, 2022, 2024):

Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (Ls1.3, 91E0*- prioritný biotop) – (biotop: 2111300) - jaseňovo-jelšové lesy v údolných nivách tokov podmáčaných prúdiacou podzemnou vodou. Typickým stanovišťom sú aj terénne zníženiny, kde podzemná voda stagnuje blízko pod povrchom pôdy. Porasty sú spravidla viacposchodové, krovinové poschodie je druhovo bohaté, v bylinnom poschodí sa uplatňujú nitrofilné a hygrofilné druhy. Vyskytuje sa pri rieke Torysa v severnej časti katastrálneho územia, príznačný je pre j ej úsek „vnútornej delty" (Alnus glutinosa, A.incana, Salix fragilis, Sambucus nigra, Salix purpurea, Viburnum opulus). Časti sprievodnej vegetácie Torysy na severe katastra modifikujú na príbuzný biotop južnejších polôh, t.j. na Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls 1.1., 91E0 - prioritný biotop) – (biotop:2111100) , ktoré predstavuje „mäkký lužný les" so znakmi uvedeného biotopu (aj Populus alba, Populus canescens). (v NRBk).

Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1, 9130) - (biotop: bukové a jedľové kvetnaté lesy - 2113400, bukové kvetnaté lesy podhorské - 2113500) - mezotrofné a eutrofné porasty nezmiešaných bučín a zmiešaných jedľovo-bukových lesov s bohatým, viacvrstvovým bylinným podrastom. Pri hromadení bukového odpadu pokryvnosť bylinnej vrstvy dosahuje 15 %. Bylinný podrast tvoria typické lesné tieňomilné rastliny. Vyskytujú sa na miernejších svahoch, na vlhkých pôdach dobre zásobených živinami. Biotop je relatívne málo ohrozený. Typické druhové zloženie: buk lesný, cyklámen fatranský, fialka lesná, javor horský, jedľa biela. Biotop je rozšírený takmer vo všetkých lesných komplexoch v katastrálnom území Veľký Šariš - najviac na Bikoši a Okruhliaku, potom na Dúbrave, severných svahoch Šarišského hradného vrchu, západných svahoch Stráže a na Šarišskej hore (v NRBc, MBc 2, MBc 3, MBc 4, MBc 5).

Kyslomilné bukové lesy (Ls5.2, 9110) - (biotop: bukové kyslomilné lesy podhorské -2113600 a horské - 2113700) - biotop je tvorený acidofilnými bukovými porastami nachádzajúcimi sa v nižších polohách a na minerálne chudobných horninách a plytkých a skeletnatých pôdach. Porast je floristicky chudobný, so stálou prímesou duba, miestami aj jedle, krovinové poschodie je slabo vyvinuté. Biotop sa nachádza len ostrovčekovito a to na východných svahoch Šarišského hradného vrchu (v NRBc).

Dubové nátržníkové lesy (Ls3.3, 9110*) - (biotop: 2114500) - biotop predstavuje floristicky bohaté dubiny, ktoré sú charakteristické pre vnútrokarpatské kotliny. Viažu sa na plošiny a mierne svahy pahorkatín s príkrovmi sprašových hlín a ilov. Okrem dubov je často prítomná i borovica, breza a smrek. V podraste sa vyskytujú mezofilné ale tiež acidofilné druhy. Biotop sa vyskytuje ostrovčekovite na južných svahoch Dúbravy (v NRBc).

Lipovo-javorové sutinové lesy (Ls4, 9180*) – (biotop. lipovo-javorové les – 2113100, javorové lesy horské – 2113200) – vyskytujú sa na vápencovom podloží alebo na minerálne bohatších silikátových horninách. Majú vysokú diverzitu drevín podmienenú prímesou druhov z kontaktných zonálnych spoločenstiev. Krovinové poschodie je bohato vyvinuté. Sú rozšírené od kotlinového stupňa až po horský stupeň do nadmorskej výšky 1 100 m. Biotop je ohrozený vzhľadom na svoj maloplošný a rozdrobený výskyt. V katastrálnom území sa biotop vyskytuje ostrovčekovite na severozápadných svahoch Stráže (v MBc 4).

Výskyt inváznych druhov

V rámci okresu sa mapuje aj výskyt inváznych druhov rastlín. Mapovanie však nie je úplné, preto spomenieme aspoň niektoré lokality výskytu. Turanec kanadský (Conyza canadensis) – severoamerická stredne vysoká rastlina rastie na neúrodných, na živiny chudobných stanovištiach. Uprednostňuje suché piesočnato-hlinité pôdy na poliach, úhoroch, popri cestách, rúbaniskách. Ježatec laločnatý (Echinocystis lobata) – pôvodom severoamerická popínavá rastlina s plodom štetinatej chlpatej bobule obľubuje brehy vodných tokov, okraje lužných lesov, rumoviština, okolia sídel. Slnečnica hľuznatá (Helianthus tuberosus) – topinambur – severoamerická trváca rastlina, rozmnožuje sa jedlými podzemkovými hľuzami. Agresívne sa šíri do prirodzených biotopov, kde potláča pôvodnú vegetáciu. Najčastejšie rastie popri vodných tokoch v pobrežnej nitrofilnej vegetácii. Výskyt bol lokalizovaný najmä okolo toku Torysy v k.ú. obcí ležiacich pri Toryse a to na viacerých miestach v celom úseku od Veľkého Šariša po Seniakovce. Netýkavka malokvetá (Impatiens parviflora) – pôvodom zo severovýchodnej Ázie sa začala šíriť z botanických záhrad aj do prirodzených spoločenstiev. Rozšírená takmer po celom Slovensku. Vyskytuje sa v pobrežnej vegetácii, v krovinách, v podraste lesov, popri cestách, v parkoch, záhradách. Pri mapovaní sa lokalizovala, napr. v k.ú. Fričovce na podhorí Braniska, ďalej v k. ú. Kapušany, Fintice, Prešov, Malý Šariš, Kokošovce, Zlatá Baňa. Agát biely (Robinia pseudacacia) – pôvodom zo severnej Ameriky, u nás zdomácnený. Rastie v lesoch, pozdĺž ciest , alejach, na násypoch, v záhradách, parkoch, na chudobných i výživných pôdach, prevažne suchších. Výskyt dokladovaný z k.ú. Prešov, Malý Šariš, Záhradné, Fintice, Kapušany, Demjata, Chmeľovec. Javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides) – druh pochádzajúci zo Severnej Ameriky, obľúbená okrasná drevina, nenáročná na obsah živín v pôde, odolná voči nepriaznivým vplyvom mestského prostredia, šíri sa najmä pozdĺž vodných tokov. Zastúpený je najmä v brehových porastoch a v sprievodnej vegetácii Torysy. Pohánkovec japonský, pohánkovec český (Fallopia japonica, Fallopia × bohemica) - pohánkovec japonský pochádza z východnej Ázie. Je to trváca dvojdomá rastlina s drevnatejúcim podzemkom, ktorý dorastá až do vzdialenosti 20 m od materskej rastliny. Na miestach výskytu vytvára až neprenukniteľne husté porasty krovitého vzrastu. Vyskytuje sa najmä okolo vodných tokov, ciest, na synantropných stanovištiach. Vyskytuje sa na mnohých miestach najmä pozdĺž Torysy. Zlatobyľ obrovská, zlatobyľ kanadská (Solidago gigantea, Solidago canadensis) - trváce byliny pôvodne zo severnej Ameriky, vyskytujú sa na synantropných stanovištiach, odkiaľ prenikajú do poloprirodzených a prirodzených spoločenstiev. Osídľujú ľahko nevyužívané plochy a plochy človekom vytvorené, ruderalizované. Lokalizácia výskytu v rámci mapovania v k.ú. Lipovce, Fričovce, Hendrichovce, Medzany, Veľký Šariš, Prešov, Žehňa, Tuhrina, Lúčina, Červenica, Mirkovce, Záborské, Varhaňovce, Bretejovce, hojný je výskyt okolo Torysy, Sekčova, Delne (PHRSR, 2015).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v meste. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán mesta. Územný plán mesta je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre mesto je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením mesta. Obstarávateľom ÚPN mesta (alebo zóny) je obecná samospráva. Mesto má spracovaný územný plán z roku 2009 s doplnkami z roku 2009, 2015, 2018, 2022, 2024.

PHRSR Mesta Veľký Šariš nebude mať negatívny vplyv na chránené územia. Všetky nové aktivity sa budú realizovať mimo území NATURA 2000 a chránených území, prípadne sa budú realizovať po schválení príslušného orgánu štátnej ochrany prírody.

V PHRSR sú plne rešpektované všetky prvky územného systému ekologickej stability regionálnej a nadregionálnej úrovne (RÚSES). Pri umiestňovaní novej zástavby, najmä plôch pre bývanie, boli zohľadňované pásma hygienickej ochrany, resp. ochranné pásma existujúcich stavieb a činností, ktoré predstavujú zóny ich vplyvu na prostredie:

- ochranné pásmo cintorínov
- ochranné pásmo čistiarne odpadových vôd
- ochranné, prístupové pásmo vodných tokov
- ochranné pásmo lesa

- ochranné pásma líniových technických stavieb – vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, potrubia vysokotlakového a strednotlakového plynovodu, regulačné stanice, potrubia vodovodu a kanalizácie
- ochranné pásma ciest I. až III. triedy (platia mimo zastavaného územia)

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu.

Uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na polohu v území, charakter a rozsah návrhu nevyvolá žiadne vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení.

- obyvatelia Mesta Veľký Šariš
- fyzické a právnické osoby podieľajúce sa na využívaní územia mesta
- združenia pôsobiace v meste

2. Zoznam dotknutých subjektov.

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie mesta sú orgány vyplývajúce z § 140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Ministerstvo obrany SR, Sekcia ekonomiky, národný riaditeľ pre infraštruktúru, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR – Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Prešov, Oddelenie územného plánovania,
- Prešovský samosprávny kraj
- Regionálna správa ciest ŽISK
- Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Prešov, Pozemkový a lesný odbor,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Okresný úrad, Oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Okresný úrad, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácii
- Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, Mlynská dolina 1, 817 04 Bratislava 11
- Stredoslovenský vodohospodársky podnik, š.p.
- Stredoslovenská energetika, a.s.,
- Slovenská elektrizačná prenosná sústava, a.s., Mlynské Nivy 59/A, 824 84 Bratislava
- Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia a.s., Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava
- Eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava
- Slovak Telecom, Karadžičova 10, 825 13 Bratislava
- Orange Slovensko, Prievozská 6/A, 821 09 Bratislava
- Telefónica O2 Slovakia s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
- Obec Malý Šariš
- Obec Záhradné
- Obec Fintice
- Obec Župčany
- Mesto Prešov

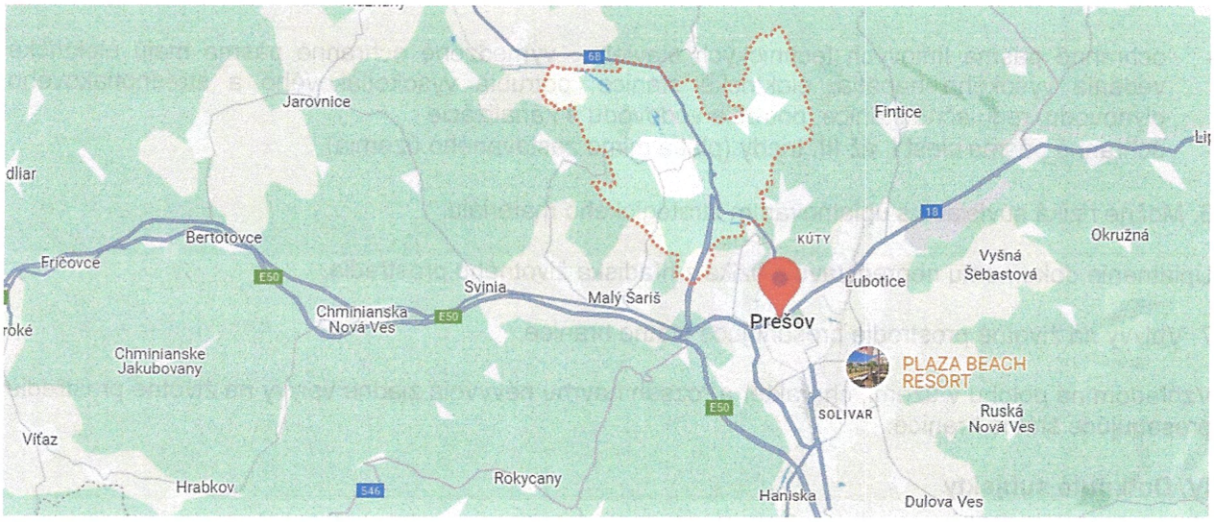
3. Dotknuté susedné štáty.

PHRSR Mesta Veľký Šariš nezasahuje do záujmového územia a pôsobnosti inej repuliky.

V. Doplňujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu).

Pôsobnosť strategického dokumentu vymedzujú nasledujúce mapové podklady.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu.

PHRSR mesta Veľký Šariš integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR mesta Veľký Šariš 2025 – 2034 integruje predchádzajúci PHSR mesta, viacročný rozpočet. PHRSR mesta vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030. Pri spracovaní strategického dokumentu sa vychádzalo z podkladov (dotazníkový prieskum), kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti mesta, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci MZ, primátor, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Veľký Šariš , 31.12..2024

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia.

Primátor mesta: JUDr. Viliam Kall, Adresa: Mestský úrad, Námestie sv. Jakuba 1, 082 21 Veľký Šariš

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka.

MESTO VEĽKÝ ŠARIŠ

.....
primátor mesta

.....
pečiatka